

ného mohl v přítomném případě použití i po 1. červenci 1926 a to proto, že okr. nemoc. pojišťovna ve Ž. již před 1. červencem 1926 učinila podání, jež bylo podnětem šetření, zda stěžující si závodní pokladna má býti zrušena. Názor svůj odůvodňuje žal. úřad dovoláním na § 282 odst. 2 zák. č. 221/24 Sb. Tomuto nazírání žal. úřadu nelze však přisvědčiti.

Mluvě o »podání«, uvádí je 2. odst. cit. § 282 v souvislosti se slovem »rozhodování«, neboť praví, že uvedených předpisů jest použití při rozhodování podání. Z této spojitosti slov jde, že podáním, jež tu má zákon na mysli, není jakékoli podání ve věcech nemoc. pojištění, nýbrž jen takové podání, jež má býti předmětem rozhodnutí, tedy podání, domáhající se úpravy právního poměru jako subj. práva podavatelova, právě jako rozhodováním podání jest míněno nikoli již jakékoli vyřizování jakéhokoli podání, nýbrž jen takové, jímž se ve věci vzneseného nároku právní poměr tak nebo onak upravuje.

Podle čl. XXI zák. č. 268/1919 Sb. příslušelo jediné min. soc. péče právo zrušovati závodní pokladny. Právo to nebylo vázáno na procesní předpoklad návrhu třetí osoby, zejména okr. nemoc. pokladny, a nelze ani ze zákona dovoditi, že by okr. nemoc. pokladně příslušelo právo zrušení závodní pokladny jako stíhatelného nároku se domáhati.

Pak ovšem její žádost, aby závodní pokladna byla zrušena, mohla sice býti ministru sociální péče podnětem, aby zahájil šetření, zda jde o závodní pokladnu, která má býti zrušena, nemůže však býti pokládána za podání, o kterém mělo býti min. soc. péče rozhodováno, tak aby ji bylo považovati za podání ve smyslu 2. odst. § 282 zák. č. 221/1924 Sb. a nař. rozhodnutí za rozhodování o onom podání.

Za tohoto stavu nemohl se žal. úřad již z tohoto důvodu opřítí o ustanovení 2. odst. § 282 zák. č. 221/1924 Sb. jako o základ, dovolující mu použití zrušené normy čl. XXI zák. č. 268/1919 Sb. Učinil-li tak přece, jest jeho rozhodnutí v rozporu s právním řádem.

Č. 11.157.

**Pojištění nemocenské, invalidní a starobní:
Smlouva služební mezi otcem a synem jako podklad pojistné povinnosti
podle § 2 odst. 1 zák. č. 221/1924 ve znění zák. č. 184/1928 Sb.?**

(Nález ze dne 20. března 1934 č. 5764.)

Prejudikatura: srov. Boh. A 4430/25, 8001/29.

Věc: Šaja G. v Š. proti zemskému úřadu v Bratislavě o sociální pojištění.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Okr. nemoc. pojišťovna v Prešově výměrem ze 16. ledna 1930 vyslovila na základě § 2 odst. 1 zák. č. 221/1924, ve znění zák. č. 184/1928 Sb., že Ladislav G. v Š. pojistné povinnosti nepodléhá. V důvodech uvedeno, že Ladislav G. byl Šajou G. dnem 5. listopadu

1929 přihlášen k pojištění jako pomocník, že však šetřením se zjistilo, že Ladislav G., jenž je synem Šaje G., nevykonává otcí práci, které by podle cit. předpisu pojištění podléhaly.

Okr. úřad v Prešově výměrem ze 13. října 1930 ke stížnosti Šaji G. a Ladislava G. zrušil výměr stěžující si pojišťovny a vyslovil pojistnou povinnost Ladislava G. podle § 2 zák. č. 221/24 ve znění zák. č. 184/28 Sb.

Nař. rozhodnutím zem. úřad v Bratislavě k odvolání okr. nemoc. pojišťovny v Prešově zrušil výměr okres. úřadu a obnovil platnost výměru pojišťovny s tímto odůvodněním: »Listnou o dohodě mezi Šajou G. a jeho synem Ladislavem G. dne 28. října 1929 uzavřené je dokázáno, že Šaja G. zmocňuje svého syna Ladislava G., aby jménem otce Šajy G. obstarával nákup a prodej dobytka, když doslova uvádí: »dass er (Ladislav G.) kaufen und verkaufen darf«. V této dohodě nutno spatřovati smlouvu zmocňovací. Podle obsahu dohody nabývá zmocněnec práva uzavíratí jménem zmocnitele a pro něho právní úkon podle obsahu tohoto zmocnění. Tato písemná dohoda, která tvoří právní podklad smluveného poměru mezi zúčastněným otcem a jeho synem, neobsahuje kromě stanovené odměny žádného závazku, který by syn Ladislav G. ve směru výkonu služeb byl na se vzal a nedostává se jí, co by dokazovalo nějaký poměr služební. Poněvadž tu není smluveného poměru zaměstnaneckého neexistuje ani pojistný poměr...«

Na toto rozhodnutí podal stížnost Šaja G. Stížnost ve své podstatě vyčerpává se námitkou, že žal. úřad listinu o dohodě mezi st-lem a jeho synem Ladislavem si nesprávně vykládal. V této smlouvě podle náhledu st-lova obsažena je povinnost Ladislava G. pro st-le dobytek nakupovati a povinnost st-lova za práci tu smlouvenou odměnu zaplatiti. To prý dosvědčili také Markus K. a Ferdinand W.

O stížnosti uvážil nss. toto:

Podle § 2 odst. 1 zák. z 9. října 1924 č. 221 Sb., ve znění zák. z 8. listopadu 1928 č. 184 Sb., jest předpokladem pojistné povinnosti, aby osoba, o niž jde, konala práce nebo služby na základě smluveného poměru pracovního, služebního nebo učňovského a nekonala jich jako vedlejší zaměstnání nebo příležitostně. Smluvený poměr pracovní (služební) tu jest, byla-li mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem uzavřena smlouva služební, která vzniká, zaváže-li se někdo na nějaký čas konati jinému služby (§ 1 zák. ze 13. července 1922 č. 244 Sb.). Podstatným znakem smlouvy služební, tedy i poměru pracovního (služebního), jest na straně zaměstnancově smluvní závazek konati služby, a z toho vyplývající poměr podřízenosti a vázanosti na rozkazy zaměstnavatelovy (srov. Boh. A 4330/25 a 8001/29).

Na sporu jest otázka, byl-li mezi st-lem a jeho synem Ladislavem ve sporném období takovýto smluvený poměr pracovní (služební). Žal. úřad zodpověděl tuto otázku záporně. Vzhledem k námitce stížnosti jest zkoumati, zda tak učinil právem.

Žal. úřad založil své zjištění na písemné smlouvě z 28. října 1929, kterou st-l během správního řízení předložil jako průkaz existence služebního poměru, jež má (v překladu) toto znění: »Ujednání mezi Šajou

G. a synem Ladislavem G., bytem v Š. Šaja G. zmocňuje svého syna Ladislava G. vzhledem ku svému živn. oprávnění k provozování obchodu dobyt看, aby směl kupovati a prodávati, a musí peníz přesně zúčtovati. Za tuto činnost obdrží Ladislav G. odměnu 800 Kč měsíčně. Z této částky se odečte strava, byt a ošacení za 500 až 600 Kč, ostatní hotově.»

Jestliže mezi stranami byla uzavřena výslovně smlouva, jako v daném případě, tvoří tato podklad pro posouzení právní povahy smluvního poměru potud, pokud není prokázáno, že není projevem opravdové vůle smluvních stran. Že by tomu tak bylo, v řízení nebylo ani tvrzeno, ani dokazováno. Markus K. a Nathan W., kteří tuto listinu podepsali jako svědci, vykládají sice při svém výsledku před okr. úřadem tuto smlouvu jako ujednání smlouvy zaměstnavatelské, netvrdí však, že by to, co v ní je deponováno, nebylo smluvními stranami zamýšleno. Proto právem žal. úřad čerpal svá zjištění z této smlouvy. Nebyl ovšem při hodnocení tohoto průvodu vázán subjektivním názorem svědků na smluvní poměr (srovnej § 48 odst. 2 vl. nař. č. 8/1928 Sb.).

Nss přezkoumáváje dotyčné zjištění žal. úřadu s hlediska § 6 zák. o ss, nemohl shledati, že by bylo v rozporu s obsahem smlouvy nebo že by závěr úřadu, že nejsou dány předpoklady smlouvy služební, byl snad jinak vadný nebo dokonce logicky nemožný.

Písemná smlouva, shora doslova citovaná, neobsahuje nic, co by svědčilo tomu, že jde o poměr služební, který přece, jak vpředu dovozeno, předpokládá určitou podřízenost a vázanost na rozkazy zaměstnavatelovy. Smlouvou tou zmocňuje jedině st-l svého syna, aby jeho jménem uzavíral obchody, sám pak slibuje odměnu. Chybí v ní vše, co by svědčilo podřízenosti a vázanosti charakterisující smlouvu služební. Nemohl proto nss stížnosti přisvědčiti.

Č. 11.158.

Vojenské věci: * Vyjimečného předpisu § 168 plat. zák. č. 103/1926 Sb. o tom, že u kancelářských úředníků, uvedených v § 7 odst. 7 téhož zák., při určení doby rozhodné pro stanovení výše služného při převodu do nového platu, nepočítá se čekatelská doba, nelze použití při převodu vojenského důstojníka podle § 185 plat. zák., třeba jde o důstojníka-legionáře, u něhož čekatelská doba při propočítání služební doby odpočítána nebyla.

(Nález ze dne 21. března 1934 č. 3223.)

Prejudikatura: srov. Boh. A 9695/32.

Věc: Tomáš B. v Č. proti ministerstvu národní obrany o převod do platů podle zák. č. 103/1926 Sb.

Výrok: Nař. rozhodnutí, pokud odepřelo st-li zápočet jednoho roku čekatelského do doby rozhodné pro stanovení výše služného podle zák. č. 103/1926 Sb., zrušuje se pro nezákonnost.